

MITÄ ME USKONNOSTA YMMÄRRÄMME.

Me, jotka kutsumme itseämme teosofeiksi täällä Suomessa, me emme ole oppineita emmekä maailmallisia auktoriteetteja. Meidän äänemme ei kauas kuulu eikä meidän sanamme paljoa vaikuta. Ja kuitenkin on meille annettu ymmärtää semmoista, jota eivät jumaluusoppineet näy älyävän, ja meidän tehtäväksemme on annettu selittää ja puolustaa semmoista, joka ei koskaan olisi joutunut ei väärinkäsityksen eikä pilkan alaiseksi, jos kirkko olisi kyennyt täyttämään velvollisuuksiaan.

Me ymmärrämme, että uskonto on joutunut harhaan, kun siitä on tullut usko, »jonka päällä voi kuolla», sillä meille on tutkimustemme ja mietiskelymme nojalla selvinnyt, että ihminen ei tarvitse mitään erityistä uskoa voidakseen kuolla. Kuolemassa ei ole mitään pelättävää. Kuolema on fyysillisen elämän korkein ja juhlallisin hetki, ja se voisi, sen pitäisi olla elämän onnellisin; jos ei se ole onnellisin, ei tämä suinkaan riipu uskon puutteesta, vaan siitä, että uskonto on joutunut harhaan.

Me ymmärrämme, että uskonto todellisuudessa on oleva maailmankatsomus, elämänymmärrys, usko, jonka päällä »voi elää!» Me ymmärrämme, että jos on elämää, silloin ei ole kuolemaa. Elämä ja kuolema toistensa vastakohtina ovat ohimeneviä ilmiöitä. Todellisuudessa on vain toinen olemassa. Onko tämä toinen kuolema? Kuolemake se maailmaa hallitsee? Niin materialisti väittää. Mutta uskonto on aina ja kaikkialla julistanut elämän yliherruuden ja voiton kuoleman yli. Uskonto on aina julistanut, että elämä on luonnon ilmeinen totuus. Kuolemaa ei ole.

Me ymmärrämme, että ihminen on elävä henki ja ettei hän henkenä koskaan kuole. Kysymys ei siis ole kuolemasta eikä elämästä ja kuolemasta, vaan ainoasta, ikuisesta elämästä, ja uskonnon tehtävä on auttaa meitä elämässä. Uskonto on nykyhetkeä varten, sillä ikuisuudessa ei ole muuta kuin nykyisyyttä. Ikuisuudessa ei ole toinen hetki toista kalliimpi eikä »kuolema» ilmiönä tärkeämpi »elämää». *Nyt* on ikuisuuden otollinen aika ja nykyinen elämä on aina tärkein. Siis vaadimme uskonnolta, että se voisi valaista ja tehdä sisältörikkaaksi juuri tätä nykyistä elämäämme.

Me ymmärrämme, että todellinen »uskovainen», s. o. ihminen, jolla on uskonnollinen käsitys elämästä, kaukana siitä, että olisi kykenemätön haaveilija, päinvastoin on tarkka nykyhetken tuntija. Hän tietää, että jokainen hetki vaatii häneltä vastuunalaista päättämiskykyä ja itsetajuista toimintaa. Hän ei heittäydy umpimähkään intohimojen valtaan eikä noudata yksinomaan ymmärryksensä kehotuksia. Hän kuuntelee ennen kaikkea sielunsa hiljaista ääntä ja tahtoo, että toiminnan hetkenä koko hänen olennossaan vallitsee mahdollisimman täydellinen sopusointu. Hän pyrkii joka hetki elämään niin, että hän sitä elämää voisi elää vaikka ikuisesti.

Ja kun me tämän kaiken ymmärrämme, kuinka voisimme olla surematta kirkon taitamattomuutta ja kuinka voisimme olla sille huudahtamatta: mihinkä olet sinä ihmiskunnan vienyt, sinä korskea kirkko? Katso kuinka uskonnon nimeä pilkataan! Uskonto, sanotaan, on hullujen ja vähäjärkisten usko tyhjänpäiväisiin loruihin semmoisista asioista, joista järki-ihmisillä ei ole mitään tietoa; ja uskovaiset ovat epäkäytännöllisiä haaveksijoita, jotka eivät ymmärrä nykyisen elämän vaatimuksia eivätkä näe sen ihanuutta, vaan tähtäävät katseensa olemattomiin taivaantakaisiin! Kuinka voisimme olla tätä huudahtamatta me, jotka ymmärrämme, että asian laita on päinvastoin!

Mutta suru ei sittenkään saa pysyväistä asuinsijaa meidän sydämissämme, sillä me olemme jo nähneet uuden päivän koittavan. Me olemme kuulleet teosofian iloisen sanoman ja me ymmärrämme, että se sanoma on kirkonkin pelastava. Nyt jo näemme nousevan ajan oireet, sillä vastustamattomalla voimalla teosofiset aatteet leviävät ihmiskunnan ajatuspiirissä ja saavat mullistuksia aikaan kansojen käsityskannoissa. Kirkot heräävät. He kuulevat äänen, joka korvessa huutaa, levottomia katseita he luovat ympärilleen, ja ennen pitkää he älyvät, että se on auttajan ääni. Ennen pitkää he ottavat vastaan teosofian iloisen sanoman ja kutsuvat taas tervetulleeksi luentosaleihinsa sen mestarin, jonka nimeä he kantavat huulillansa, vaikka hänen sanojensa salattu viisaus on heiltä unohtunut.

Ja koska me tämän ymmärrämme ja näemme, ei suru viihdy meidän sydämessämme, vaan ilo täyttää mieleemme ja voiton varmuus loistaa silmistämme. Levollisesti teemme työtä ja pää pystyssä käymme eteenpäin, sillä me ymmärrämme, että tulevaisuus on meidän.

Pekka Ervast.

Omatunto 1906, N:o 19, Helsingissä, lokakuun 15 p:nä 1906, s. 235-236.